

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/7/2017
Identifikačné číslo spisu:	7715217662
Dátum vydania rozhodnutia:	07.06.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7715217662.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého X. A., nar. XX. júna XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, dieťaťa rodičov: matky Y. A., bytom I. R., zastúpenej JUDr. Jánom Kizivatom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Kpt. Nálepku 8, a otca B. A., bytom O., B., zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 23 P 221/2015, o návrhu otca na prikázanie veci Okresnému súdu Pezinok, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 23 P 221/2015 Okresnému súdu Pezinok z dôvodu vhodnosti n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. V konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 23 P 221/2015, podal otec maloletého návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Pezinok. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Michalovce z 3. októbra 2016 č. k. 23 P 221/2015-418 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 5. decembra 2016 sp. zn. 8 CoP 388/2016 je maloletý v jeho osobnej starostlivosti a navštevuje základnú školu v Slovenskom Grobe. Poukázal na skutočnosť, že v obvode Okresného súdu Michalovce sa nezdržiava ani nemá bydlisko žiaden z účastníkov konania, pričom v predmetnej veci je potrebné vykonanie ďalšieho dokazovania, čo neumožňuje záver o tom, že by bolo možné v krátkom čase vydať rozhodnutie vo veci samej. Je preto účelnejšie a efektívnejšie vykonať dokazovanie v prejednávanej veci za účasti maloletého v obvode súdu, v ktorom má bydlisko. Prítomnosť otca maloletého na pojednávaniach na Okresnom súde Michalovce by mohla mať na maloletého tiež nepriaznivý dopad, keďže cestovanie do Michaloviec by vyžadovalo zabezpečenie starostlivosti o dieťa iným spôsobom.

2. Matka maloletého uviedla, že návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti je neopodstatnený. K postupu podľa ustanovenia § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v zmysle ktorého na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor (vec) prikázať inému súdu tej

istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti, je možné pristúpiť výlučne vo výnimočných prípadoch, v ktorých by prejednanie vecí iným než doposiaľ príslušným súdom z komplexného pohľadu predstavovalo hospodárnejšie, rýchlejšie, no najmä po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie posúdenie vecí. K predlžovaniu konania dochádzalo doposiaľ z dôvodov na strane otca maloletého; v prípade ďalšieho postupu vo veci, bez odročovania nariadených pojednávaní, keďže už bolo súdom vykonané rozsiahle dokazovanie, by bolo možné očakávať vydanie meritórneho rozhodnutia v primeranom čase. Tvrdenia otca maloletého o vzdialenosti bydliska maloletého od Okresného súdu Michalovce ako vecne a miestne príslušného súdu nie sú v zmysle ustálenej súdnej praxe samé osebe dôvodom na prikázanie vecí z dôvodu vhodnosti. V čase, kedy bola u maloletého nariadená striedavá starostlivosť, bol otec maloletého toho názoru, že s touto formou starostlivosti spojená povinnosť maloletého pravidelne niekoľkokrát do mesiaca absolvovať cestu Zemplínska Široká - Slovenský Grob a späť, resp. neskôr Košice - Slovenský Grob a späť, nie je v rozpore so záujmami a potrebami maloletého, pričom v súčasnosti je už jeho prípadná účasť na pojednávaní nariadenom Okresným súdom Michalovce v zjavnom rozpore so záujmami maloletého. V tejto súvislosti matka maloletého poukázala na možnosť využitia inštitútu dožiadania podľa § 104 CSP, v zmysle ktorého by bolo možné v prípade potreby pristúpiť k výsluchu maloletého dožiadaným súdom, čím by sa eliminovala potreba jeho účasti na pojednávaní pred Okresným súdom Michalovce a zároveň by nebolo potrebné prikazovať vec inému súdu. Vzdialenosť bydliska otca maloletého od Okresného súdu Michalovce a s tým spojená potreba zabezpečiť starostlivosť o maloletého v čase pojednávania pred Okresným súdom Michalovce iným spôsobom taktiež nepredstavuje dôvod na prikázanie vecí inému súdu z dôvodu vhodnosti, keďže otec maloletého v doterajšom priebehu konania deklaroval, že starostlivosť o dieťa v prípade jeho neprítomnosti vie zabezpečiť bez väčších komplikácií. V danom prípade, zohľadňujúc Ústavou Slovenskej republiky, garantované právo na zákonného sudcu vyjadrené v jej čl. 48 ods. 1, okolnosti daného prípadu, ustálenú súdnu prax ako aj vykonané rozsiahle dokazovanie, nie sú dané dôvody na prikázanie vecí inému súdu z dôvodu vhodnosti, pretože nemožno predpokladať, že iný miestne nepríslušný súd by vec mohol prejsť hospodárnejšie a rýchlejšie a najmä komplexnejšie zistiť skutočný stav vecí.

3. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor (vec) prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Michalovce) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Pezinok). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

4. Prikázanie (delegácia) vecí z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

5. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov účastníkov, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie vecí.

6. V danom prípade otec maloletého odôvodňuje vhodnosť ním navrhovanej delegácie vecí vzdialenosťou bydliska maloletého a svojho bydliska od vecne a miestne príslušného súdu. Uvedený dôvod však nevykazuje charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie vecí inému súdu. Výsluch účastníkov konania či svedkov zdržujúcich sa v obvode iného súdu môže miestne príslušný súd zabezpečiť aj prostredníctvom dožiadania. Procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať

len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd (§ 104 CSP). Zabezpečenie starostlivosti o maloletého „iným spôsobom“ v čase účasti otca maloletého na pojednávaní pred vecne a miestne príslušným súdom ani skutočnosť, že v obvode Okresného súdu Michalovce sa nezdržiava, resp. nemá bydlisko žiaden z účastníkov konania, nie sú relevantnými dôvodmi na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Navrhované prikázanie veci sa nejaví byť výhodné ani pre matku maloletého, ktorá s ním predovšetkým nevyslovila potrebný súhlas.

7. Vzhľadom k uvedenému aj k doposiaľ vykonanému dokazovaniu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že nemožno predpokladať, že miestne nepríslušný súd zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie a po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci. V danom prípade nie sú teda splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

8. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.